

Barentsin alueen alkuperäiskansojen huippukokous Brysselissä

Suomen saamelaiskäräjät ja Suomen Barentsin euroarktisen neuvoston puheenjohtajuus järjestävät yhteistyössä Euroopan parlamentin kanssa alkuperäiskansojen huippukokouksen Brysselissä 22.-24.3.2023. Kokouksen keskeisiä teemoja ovat arktisen alueen ilmastonmuutos, Euroopan unionin pohjoiseen politiikkaan ja saamelaisiin liittyvät kysymykset sekä perinteinen tieto ja kulttuuriperintö saamelaisyhteisöissä.

Saamelaishuippukokous on ainutlaatuinen tilaisuus, joka tuo Suomen, Ruotsin ja Norjan saamelaiset ensi kertaa yhdessä ja suurella kokoonpanolla Brysseliin EU-päättäjien keskuuteen. Tavoitteena on edistää saamelaiskäräjien ja EU:n toimielinten välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä sekä jakaa tietoa ja kokemuksia kestävän kehityksen tueksi. Huippukokouksen puhujiin kuuluvat mm. eduskunnan puhemies Matti Vanhanen, Suomen saamelaiskäräjien I varapuheenjohtaja Anni Koivisto, sekä Euroopan parlamentin puhemies Roberta Metsola. Huippukokous nostaa esille myös saamelaista kulttuuria: Euroopan parlamentissa on esillä taiteilija Anders Sunnan taidenäyttely ja kokouksen ohjelmassa kuullaan musiikkia Niko Valkeapäältä, Anna Morottajalta ja Ailu Vallelta. Huippukokouksen ohessa Barentsin alueellinen nuorisoneuvosto (Barents Regional Youth Council, BRYC) järjestää nuorisotapahtuman yhteistyössä EU-Sámi Youth Idea Lab hankkeen kanssa.

Barentsin euroarktinen neuvosto

Barentsin euroarktinen neuvosto (Barents Euro-Arctic Council, BEAC) perustettiin Norjan aloitteesta vuonna 1993 annetulla Kirkkoniemen julistuksella Suomen, Norjan, Ruotsin ja Venäjän väliseksi yhteistyöfoorumiksi. Venäjän hyökkäyssodan seurauksena yhteistyö Venäjän kanssa on jäädytetty kaikissa BEAC-konteksteissa ja jatkuu Suomen luomassa ”Friends of the Presidency” -formaattissa, johon kuuluvat Venäjää lukuun ottamatta muut BEAC-jäsenmaat ja EU.

Käytännön yhteistyötä tehdään työryhmissä, joihin myös neuvoa-antavan elimen erityisasemaa nauttiva alkuperäiskansojen työryhmä lukeutuu. Työryhmän tavoitteena on alkuperäiskansojen intressien turvaaminen ja esille tuominen. Venäjän kanssa tehtävän yhteistyön jäädyttämisen seurauksena työtä on jatkettu Suomen, Ruotsin ja Norjan saamelaisten kesken. Heillä on keskeinen rooli myös huippukokouksen valmistelussa.

Lisätietoja

Jari Vilén

Barentsin euroarktisen neuvoston virkamieskomitean (CSO) puheenjohtaja, Suurlähettiläs

+358 295 350 381

jari.vilen@formin.fi

Anni Koivisto

Alkuperäiskansojen työryhmän puheenjohtaja, Saamelaiskäräjien 1. varapuheenjohtaja

+358 40 415 5969

anni.koivisto@samediggi.fi

Samisk toppmøte i Brussel

Det finske Sametinget og presidentskapet i det finske Barents Euro-Arktiske råd arrangerer i samarbeid med Europaparlamentet et samisk toppmøte i Brussel 22. – 24. mars 2023. De sentrale temaene for møtet er klimaendringer i den arktiske regionen, spørsmål knyttet til EUs arktiske politikk og det samiske folket, og tradisjonell kunnskap og kulturarv i de samiske samfunnene.

For aller første gang møter samer fra Norge, Finland og Sverige sammen EUs beslutningstakere. Målet er å fremme dialog og samarbeid mellom sametingene i de tre landene og EU-institusjonene, og å dele informasjon og erfaringer til støtte for en bærekraftig utvikling. Foredragsholderne på toppmøtet inkluderer blant annet det finske riksdagens president Matti Vanhanen, første visepresident for Sametinget i Finland, Anni Koivisto, og presidenten i Europaparlamentet Roberta Metsola.

Toppmøtet vil også fremme samisk kultur. Blant annet viser kunstneren Anders Sunna en utstilling i Europaparlamentet, og Niko Valkeapää, Anna Morottaja og Ailu Valle vil fremføre sin musikk i løpet av toppmøtet. Parallelt med toppmøtet arrangerer Barents regionale ungdomsråd (BRYC) et ungdomsarrangement i samarbeid med EU-Sami Youth Idea Lab.

Barents Euro-Arktiske Råd

Barents Euro-Arktiske Råd (BEAC) ble grunnlagt på initiativ fra Norge som en del av Kirkeneserklæringen i 1993. Rådet fungerer som et samarbeidsforum mellom Finland, Norge, Sverige og Russland på nasjonalt og regionalt nivå. Som et resultat av Russlands angrepskrig, har samarbeidet med Russland lagt på is, men samarbeidet fortsetter som før mellom de øvrige tre land.

Det praktiske samarbeidet gjennomføres i arbeidsgrupper, som også inkluderer arbeidsgruppen for urfolk. Denne arbeidsgruppen er et rådgivende organ og har som mål å beskytte og synliggjøre urfolks interesser. Etter suspensjonen av aktiviteter som involverer Russland, fortsetter arbeidet med representanter fra Finland, Sverige og Norge, som også spiller en nøkkelrolle i forberedelsen av toppmøtet.

Mer informasjon

Jari Vilén

Formann for embetskomiteen (CSO) i Barents Euro-Arktiske Råd, ambassadør

+358 295 350 381

jari.vilen@formin.fi

Anni Koivisto

Leder i Arbeidsgruppen for urfolk, 1. nestleder i Sametinget

+358 40 415 5969

anni.koivisto@samediggi.fi

Toppmötet för Barentsregionens samiska urbefolkning i Bryssel

Sametinget på finsk sida samt det finska ordförandeskapet i Barents Euro-Arktiska Rådet (2021–2023) i samarbete med Europaparlamentet, kommer att anordna ett toppmöte för den samiska urbefolkningen i Bryssel den 22–24 mars 2023. Mötets huvudämnen är klimatförändringar i den arktiska regionen, EU:s nordliga politik och det samiska folket, samt traditionell kunskaps- och kulturarv i de samiska samhällena.

Samiska folkvalda från Finland, Norge och Sverige att i gemenskap sammanträffa med EU:s beslutsfattare i Bryssel. Målet är att främja dialog och samarbete mellan samiska församlingar och EU-institutioner, samt att dela information och erfarenhet för att stödja en hållbar utveckling. Bland toppmötets talare är talmannen för Finlands Riksdag Matti Vanhanen, den förste vice ordföranden för Sametinget på finsk sida: Anni Koivisto, och Europaparlamentets president Roberta Metsola. Toppmötet lyfter också fram samisk kultur: konstnären Anders Sunna ska visa sin konst i EU-parlamentet den 22 mars och musiker Niko Valkeapää, Anna Morottaja och Ailu Valle kommer att spela sin musik under mötesprogrammet. Parallellt med toppmötet, anordnar Barents Regionala Ungdomsrådet (BRYC) ett ungdomsevenemang i samarbete med EU-Samiska Youth Idea Lab-projektet.

Barents Euro-Arktiskt Rådet

Barents Euro-Arktiskt Rådet (BEAR) grundades på Norges initiativ i 1993 genom Kirkenes-deklarationen som ett samarbetsforum mellan Finland, Norge, Sverige och Ryssland. Som ett resultat av Rysslands anfallskrig har samarbetet med Ryssland frysts i alla BEAR-sammanhang. BEAR-aktiviteter fortsätter i "Ordförandeskapets vänner"-formatet, som skapats av Finland och inkluderar de andra BEAR-medlemsländerna och EU med undantag för Ryssland.

Det praktiska samarbetet drivs av BEAR arbetsgrupperna, inklusive urfolksarbetsgruppen (WGIP), som har en särställning av ett rådgivande organ. Arbetsgruppens mål är att skydda och lyfta fram urbefolkningars intressen. Sedan samarbetet med Ryssland avbröts, har de fortsatt sin verksamhet med representation av det samiska folket på Finsk, Norsk och Svensk sida. De spelar också en nyckelroll i förberedelserna av toppmötet.

Mer information

Jari Vilén

Ordförande för tjänstemannakommittén (CSO) i Barents Euro-Arktiskt Rådet, ambassadör

+358 295 350 381

jari.vilen@formin.fi

Anni Koivisto

Ordförande i BEAR urfolksarbetsgruppen, 1:e vice ordförande i Sametinget

+358 40 415 5969

anni.koivisto@samediggi.fi

Barents guovllu eamiálbmogiid allačoahkkin Brysselis

Suoma Sámediggi ja Suoma Barents euroáarktalaš ráđi ságajođiheadjit ordnejit ovttas Eurohpa parlameanttain eamiálbmogiid allačoahkkima Brysselis 22.-24.3.2023. Čoahkkima guovddáš temát leat ártkalaš guovllu dálkkádatrievdan, Eurohpa uniovna davvi politihkkii ja sámiide laktáseaddji gažaldagat ja maiddá árbevirolaš diehtu ja kulturárbi sámeservošiin.

Sámi allačoahkkin lea áidnalunddot dilálašvuohta, mii buktá Suoma, Ruota ja Norgga sápmelaččaid vuosttas háve ovttas ja stuorra čoahkkáibijuin Bryselii EU-mearrideaddjiid lusa. Mihttomearrin lea ovddidit sámedikkiid ja EU:a doaibmaorgánaid gaskasaš gulahallama ja oktasašbarggu sihke juohkit dieđuid ja vásáhusaid suvdilis ovdáneami doarjjan. Allačoahkkima hálliide gullet ee. riikkabeivviid ságajođiheadji Matti Vanhanen, Suoma sámedikki I várreságajođiheadji Anni Koivisto, ja maiddá Eurohpa parlameantta ságajođiheadji Roberta Metsola. Allačoahkkin bajida ovdan maiddá sámi kultuvrra: Eurohpa parlameanttas leat oaidnin láhkaí dáiddár Anders Sunna dáiddačájáhus ja čoahkkima prográmmas gullat musihka Niko Valkeapääs, Anna Morottajas ja Ailu Valles. Allačoahkkima oktavuodas Barents guvllolaš nuoraidráđđi (Barents Regional Youth Council, BRYC) lágida nuoraidáhphusa ovttas EU-Sámi Youth Idea Lab prošeavttain.

Barents euroáarktalaš ráđđi

Barents euroáarktalaš ráđđi (Barents Euro-Arctic Council, BEAC) vuodđuduvvui Norgga álgagis jagi 1993 addon Kirkonjárdaga julggaštusain Suoma, Norgga, Ruota ja Ruošša gaskasaš oktasašbargoforuman. Ruošša fallehansoadi čuovvumuššan oktasašbargu Ruoššain lea jieknuduvvon buot BEAC-konteavsttain ja joatkašuvvá Suoma dahkan "Friends of the Presidency" -formáhtas, masa gullet, earret Ruošša, buot eará BEAC-lahttoriikkat ja EU.

Geavada oktasašbargu bargojuvvo bargojoavkkuin, maida maiddá eamiálbmogiid bargojoavku, mii návddaša ráđdeaddi orgána sierrasajádaga, gullá. Bargojoavkku mihttomearrin lea eamiálbmogiid intreassaid sihkkarastin ja ovdan buktin. Ruoššain dahkkon oktasašbarggu jieknudeami maŋŋá bargu lea jotkojuvvon Suoma, Ruota ja Norgga sámiid gaskkas. Sis lea dehálaš rolla maiddá allačoahkkima válmmaštallamis.

Lassidieđut

Jari Vilén

Barents euroáarktalaš ráđi virgeolmmoškomitea (CSO) ságajođiheadji, Ambassadevra

+358 295 350 381

jari.vilen@formin.fi

Anni Koivisto

Eamiálbmogiid bargojoavkku ságajođiheadji, Sámedikki 1. várreságajođiheadji

+358 40 415 5969

anni.koivisto@samediggi.fi

Barents kuávlvlu algâaalmugij njunoščuákkim Brysselist

Suomâ Sämitigge já Suomâ Barents euroarktásii ráädi saavâjođetteijeeh uárnejeh oovtâstpargoost Euroop parlamentijn algâaalmugij njunoščuákkim Brysselist 22.-24.3.2023. Čuákkim kuávdášteemah láá arktásii kuávlvlu šonjâdâhnuvástus, Euroop union tave politiikân já sâmmiláid lohtâseijee koččâmušah sehe ärbivuáváláš tiätu já kulttuurärbi sâmisjärváduvâin.

Säämi njunoščuákkim lii áinoošlajásâš tilálášvuotâ, mii puáhtá Suomâ, Ruotâ já Taažâ sâmmilijd vuossâmuu tove oovtâst já stuorrâ juávkun Brysselân EU-merideijei juávkun. Ulmen lii ovdediđ sâmitiigij já EU toimâorgaanij koskâsii savâstállâm já oovtâstpargo sehe jyehiđ tiäđu já vuáttâmušâid kilelis ovdánem toorjân. Njunoščuákkim sárnooh láá ei. ovdâskode sahâolmooš Matti Vanhanen, Suomâ Sämitige I värisaavâjođetteijee Anni Koivisto sehe Euroop parlament sahâolmooš Roberta Metsola. Njunoščuákkim paaheed oovdân meid sâmikulttuur. Euroop parlamentist lii uáinimnáál taaidâr Anders Sunna taaidâčáitáldâh já čuákkim ohjelmist kuleh muusik Niko Valkepääst, Anna Morottajast já Ailu Valest. Njunoščuákkim ooleest Barents kuávluláš nuorâiräädí (Barents Regional Youth Council, BRYC) uárnee nuorâitábáhtus oovtâstpargoost EU-Sámi Youth Idea Lab havváin.

Barents euroarktásâš ráädi

Barents euroarktásâš ráädi (Barents Euro-Arctic Council, BEAC) vuáđdui Taažâ alguu vuáđuld ive 1993 adelum Kirkkonjaargâ julgâštussáin Suomâ, Taažâ, Ruotâ já Ruošâ koskâsii oovtâstpargofoorumin. Ruošâ volliittâssuádi čuávumuššân oovtâstpargo Ruoššáin lii jiäñudum puoh BEAC-kovteevstâin já juátkoo Suomâ toohâm "Friends of the Presidency" -formaatist, moos kuleh EU já eres BEAC-jeessânstaatah, eereeb Ruošâ.

Keevâtili oovtâstpargo pargeh pargojuávhuin, moid kulá meid algâaalmugij pargojuávkku, mast lii raavâadeleijee orgaan sierânâssajattâh. Pargojuávhu ulmen lii algâaalmugij intressij turvim já oovdân pyehtim. Ko oovtâstpargo Ruoššáin lii jiäñudum, te pargo lii jotkum Suomâ, Ruotâ já Taažâ sâmmilij kooská. Sist lii teháláš rooli meid njunoščuákkim valmâštâlmist.

Lasetiäđuh

Jari Vilén

Barents euroarktásii ráädi virgeolmooškomitea (CSO) saavâjođetteijee, Ambassador

+358 295 350 381

jari.vilen@formin.fi

Anni Koivisto

Algâaalmugij pargojuávhu saavâjođetteijee, Sämitige 1. värisaavâjođetteijee

+358 40 415 5969

anni.koivisto@samediggi.fi

Bareents vuu'd algmeerai jönnsåbbar Brysslest

Lää'dd Säa'mtee'gğ da Lää'dd Bareents euroaarktlaž suávtööz saaggjåá'dteeivuött reá'sše öhttsažtuâjast Euroopp parlamee'ntin algmeerai jönnsåbbar Brysslest 22.-24.3.2023. Såbbar kōskksaž tee'm liâ aarktlaž vuu'd äimmōsmuuttâs, Euroopp unioni tââvas politi'kke da sä'mmlaid öhttnee kōöččmōöžž di ä'rbbvuōđlaž teätt da kulttuurä'rbb säa'möhttsažkå'ddest.

Säa'mjōnnsåbbar lij o'dinakai vuei'ttempodd, kåá'tt pōhtt Lää'dd, Ruōcc da Taarr sä'mmlaid vuōss vuára ööutsâjja da jōnn norrōözzin Brysseela EU-mie'rree'ji kōskkvuō'tte. Tääv'tōssân lij viikkâd oudâs Säa'mtee'gğ da EU tâimmorgaani kōskksaž vuârssaakkeem da öhttsažtuâj di jue'kked teâđ da tobdlmid keâll'jeei ouddnummuž tuä'rjjen. Jōnnsåbbar mainstee'jid ko'lle jm. parlamee'nt saakkooumaž Matti Vanhanen, Lää'dd Säa'mtee'gğ I väärrsaaggjåá'dtee'jj Anni Koivisto, di Euroopp parlamee'nt saakkooumaž Roberta Metsola. Jōnnsåbbar kâgg ou'dde še säa'mkulttuur: Euroopp parlamee'ntest lij kuâsttjemnalla čeäppōsneĳ Anders Sunna čeäppōsčuäjtōs da såbbar prograammâst kuulât Niko Valkeapää, Anna Morottaja da Ailu Valle musiikk. Jōnnsåbbar lââ'ssen Barents vooudlaž nuōrisuávtōs (Barents Regional Youth Council, BRYC) reá'sš nuōrišōddmōöžž öhttsažtuâjast EU-Sámi Youth Idea Lab ha'ñkkōözzin.

Bareents euroaarktlaž suávtōs

Bareents euroaarktlaž suávtōs (Barents Euro-Arctic Council, BEAC) vuâđdeeš Taarr alttōözzâst ee'jjest 1993 uvddum Ķeârknjaarg čōöđtōözzin Lää'dd, Taarr, Ruōcc da Ruōšš kōskksaž öhttsažtuâjjfoorumân. Ruōšš kōrmlemvääin seu'rrjōssân öhttsažtuâjj Ruōššjânnmin lij jiōntum pukin BEAC-kontee'kstin da juätkkai Lää'dd raajjâm "Friends of the Presidency" -formaatâst, koozz ko'lle Ruōšš lokku vää'ldĳani jee'res BEAC-vuázlažjânnam da EU.

Vue'jj öhttsažtuâjaid tuejjeet tuâjj-jooukâst, koid še vuäppōsu'vddi orgaan spesiaalsââ'j naaudseei algmeerai tuâjj-joukk lōkkâvv. Tuâjj-joouk tääv'tōssân liâ algmeerai intree'ss tuōrvvmōš da ou'dde pohttmōš. Ruōššjânnmin tuejjeem öhttsažtuâj jiōntem seu'rrjōssân tuâj leät juōtkkum Lää'dd, Ruōcc da Taarr sä'mmlai kōösk. See'st lij kōskksaž rool še jōnnsåbbar valmštōöllmōöžžâst.

Lââ'ssteâđ

Jari Vilén

Bareents euroaarktlaž suávtööz ve'rğgneĳkomitea (CSO) saaggjåá'dtee'jj, Ambassneĳ

+358 295 350 381

jari.vilen@formin.fi

Anni Koivisto

Algmeerai tuâjj-joouk saaggjåá'dtee'jj, Säa'mtee'gğ 1. väärrsaaggjåá'dtee'jj

+358 40 415 5969

anni.koivisto@samediggi.fi